

Protokoll 7/00

Møte i Bedriftsdemokratinemndas arbeidsutvalg tirsdag 5.september 2000.

Tilstede:

Gudmund Knudsen

Ingebjørg Harto

Gro Granden

Fra sekretariatet møtte Marianne Pedersen og Benedicte Schaltz.

Møtet varte fra kl. 12.00 til kl 14.15.

Vedtak ble truffet i følgende saker:

1. Sak 00/17 Primex Ingredients ASA
2. Sak 99/24 Hardanger Sunnhordlandske Dampskipselskap ASA
3. Sak 00/18 BKK Nett AS
4. Sak 00/4 Nammo AS
5. Sak 00/19 Entra Eiendom AS

2. Sak 00/17 Primex Ingredients ASA

I brev av 30. april 2000 fremsetter valgkandidat Jostein Skar krav om at valget av ansattes representanter til styret i Primex Ingredients ASA, avholdt 14. april 2000, må kjennes ugyldig. Klagen videresendes Bedriftsdemokratinemnda med valgstyrets redegjørelse i brev av 7. juli 2000.

Klagen gjelder flere forhold rundt forberedelsene til og gjennomføringen av valg av ansattes representanter til styret i selskapet. Klageren krever at valget kjennes ugyldig på bakgrunn av de feilene som påstås begått.

Valgstyret tar til følge enkelte av klagerens anførsler, men er usikker på om de feil som har blitt gjort har hatt innvirkning på valgresultatet, og oversender derfor saken til nemnda for nærmere prøvelse.

Klager protesterer for det første på at adm.dir. Thormodsen og tillitsvalgt Jakobsen har valgt valgstyret. Han hevder videre at disse har henvist til et allmannamøte den 19. januar 2000 som ikke fant sted. I følge valgstyret fant det sted et allmannamøte denne dagen.

Klager hevder for det andre at det forhold at tidligere administrerende direktør ble ansatt av styret medfører at han ikke kunne velges som styremedlem for de ansatte. Valgstyret anfører at de eneste unntak for valgbarhet for ansattes styrerepresentanter er "daglig leder som er styremedlem på aksjonærenes vegne". I følge valgstyret gjelder ikke dette unntaket for vedkommende person.

Klager opplyser videre at selskapets 5 lærlinger ble oppringt av valgstyret 1 time før valget og informert om at de ikke hadde stemmerett. Klager hevder at lærlingene også skulle hatt stemmerett ved valget. Valgstyret har komme til at det er tvil om avgjørelsen om å ekskludere lærlingene, da lærlingene imøtekommer de stemmerettskrav som er gitt etter lovverket.

Klageren anfører at valget ikke er blitt korrekt gjennomført i avdeling Finnsnes og Hasvik ved at valgstyret ikke har vært tilstede i disse valglokalene på valgdagen. Valgstyret opplyser at det ble utnevnt stemmestyre i avdeling Finnsnes for å sikre gjennomføringen av valget. Valgstyrets medlem Ann J. Sunde Olaussen opplyste i telefonsamtale 18.07.00 at daglig leder ved avd. Finnsnes i forkant av valget fikk tilsendt valgmateriale og sørget for at valget ble gjennomført i lukket rom. I avdeling Hasvik er det kun 1 ansatt. I følge valgstyret fikk vedkommende tilsendt valgmateriale i forkant av valget og stemte deretter per post.

Klageren viser til at det ikke ble registrert hvem som mottok stemmesedler. Valgstyret opplyser at antall nummererte stemmesedler som ble utdelt og hvem som avla stemme ble registrert.

Klageren anfører videre: "Tar vi de 22 fremmøtte på Karmøy og de 11 ansatte på Finnsnes og 1 ansatt i Hasvik, blir det 34 stykker til sammen. I følge valgstyret er det 43 stykker som har stemt. Ved forespørsel til styret hvordan dette henger sammen ble det svart at noen hadde ringt inn og stemt, og en hadde stemt per fax. Grundigere undersøkelser avslører at styret har ringt rundt til ansatte som ikke møtte opp til valget og fått de til å stemme på telefonen".

Valgstyret bemerker til dette at de i alt mottok 44 stemmer, hvorav 1 stemme ble vurdert som ugyldig p.g.a. feil i stemmeføringen. Av det totale stemmetall ble 4 stemmer mottatt som forhåndsstemmer per telefon etter oppringning fra stemmegivere p.g.a. geografiske årsaker. I telefonsamtale 18.07.00 bekreftet Olaussen at denne fremgangsmåten medførte at valgstyret ble oppmerksom på hvordan navngitte personer stemte.

Valgstyret opplyser videre at de, for å sikre best mulig valgoppmøte, kontaktet de valgberettigede som ikke hadde avgitt stemme per telefon frem til kl. 15.00, dvs, en time etter valgstart og oppmøtetidspunkt. Kun en person valgte etter kontakt fra valgstyret å avlegge sin stemme innen kl. 15.00. Denne personen ønsket å avlegge sin stemme per telefon, da vedkommende var forhindret fra å møte. Alle personer som avla sin stemme per telefon, hadde på forhånd mottatt per post alle nødvendige opplysninger angående valget. Valgstyret vurderte det på dette tidspunkt slik at det var viktigere å motta disse stemmene for å sikre bredest mulig valgdeltakelse istedenfor å ekskludere stemmene. I etterkant av valget er valgstyret kommet til at en er usikker på om stemmene mottatt per telefon (4 forhåndsstemmer + 1 stemme) skulle vært ekskludert fra endelig stemmeprotokoll.

Klageren viser til at det den 17. april 2000 ble hengt opp oppslag om omvalg på bakgrunn av uklare sedler, men at dette oppslaget senere ble trukket tilbake. Valgstyret viser til at de etter nærmere vurdering tok ned oppslaget, og at dette således ikke hadde innvirkning på valgresultatet.

Arbeidsutvalget viser til at klageren er klageberettiget og har rettslig klageinteresse jf. representasjonsforskriften § 42 andre ledd første og andre punktum.

Valget ble avholdt 14. april 2000. Klagefristen etter forskriften § 42 tredje ledd er 14 dager fra det tidspunkt underretning om vedtaket er kommet fram til en som har klagerett, likevel senest 14 dager etter valgdagen. Klagen ble fremsatt 30. april 2000, og er således fremsatt

for sent. Spørsmålet er dermed om det foreligger grunner som tilsier at klagen skal tas til behandling, selv om klagefristen er oversittet, jf. forvaltningsloven § 31 første ledd b).

Oversittelsen av klagefristen er marginal, og arbeidsutvalget mener at klagen gjelder sentrale spørsmål som det anses viktig å få belyst, også av hensyn til fremtidige saker. Arbeidsutvalget har derfor kommet til at klagen likevel bør tas under behandling.

Realitetsspørsmålet:

I tilfeller hvor styrerepresentasjon ikke er etablert, og de ansatte står overfor sitt første valg, skal valgstyret oppnevnes av bedriftsutvalg. I selskaper som ikke har bedriftsutvalg, skal daglig leder oppnevne valgstyret sammen med de ansattes tillitsvalgte jf. representasjonsforskriften § 12 andre ledd. Arbeidsutvalget legger til grunn at det ikke er bedriftsutvalg i selskapet og at Jacobsen er Primex' eneste tillitsvalgte, og vi kan dermed ikke se at det er blitt gjort feil i forbindelse med oppnevningen av valgstyret.

Arbeidsutvalget viser videre til at i følge forskriften §§ 11 jf. 10 andre ledd er administrerende direktør ikke valgbar dersom han på valgdagen er styremedlem på aksjonærenes vegne. Det opplyses imidlertid at vedkommende på valgdagen ikke lenger var ansatt som administrerende direktør. Det er heller ikke opplyst at han tidligere har vært styremedlem på vegne av aksjonærene. Arbeidsutvalget kan ikke se at det er gjort feil i forbindelse med gjennomføringen av valget på dette punktet.

Arbeidsutvalget viser videre til at alle som er ansatt i hovedstilling på valgdagen sammenhengende i minst tre måneder har stemmerett jf. forskriften § 10 første ledd. Forutsatt at de aktuelle lærlingene har vært ansatt i tre måneder og arbeider minst 50 prosent av arbeidstiden per uke, skulle også disse vært tildelt stemmerett ved valget av de ansattes representanter. Klager får derfor medhold på dette punkt.

I forskriften § 12 11. ledd åpnes det for at valgstyret, i den utstrekning det er hensiktsmessig, kan dele valget opp i avstemninger på forskjellige steder og kan i denne forbindelse etablere særskilte stemmestyre. Det er imidlertid ikke gitt nærmere regler om hvordan disse stemmestyrene skal være sammensatt, ut over at det settes krav om at medlemmene av stemmestyret skal ha stemmerett. Det er likevel en grunnleggende forutsetning at valg må foregå i ordnede former. Basert på valgstyrets opplysninger, kan ikke arbeidsutvalget se at det er blitt gjort feil ved gjennomføringen av valget i avdeling Finnsnes og Hasvik.

Klageren anfører at det ikke ble registrert hvem som mottok stemmesedler. Valgstyret opplyser at antall nummererte stemmesedler som ble utdelt og hvem som avla stemme ble registrert. Arbeidsutvalget finner ikke grunnlag for å legge et annet faktum enn ovennevnte til grunn. Klagen avvises derfor på dette punkt.

Etter forskriften § 9 andre ledd skal avstemningen skje hemmelig og skriftlig. Dersom det ønskes unntak fra kravet til skriftlighet, forutsettes dette godkjent av nemnda i forkant av valget jf. § 9 tredje ledd. I tilfeller hvor det gis unntak fra kravet til skriftlighet må valget fortsatt ivareta forskriftens krav til hemmelighet på en tilfredsstillende måte. Arbeidsutvalget mener at valgstyret umiddelbart skulle ha forkastet de stemmer som ble

prøvd avgitt over telefon og per faks. Det må anses som en grov feil at dette ikke er blitt gjort. Det bemerkes for øvrig at ut fra de ulike parters påstander er flere uklarheter rundt hvor mange som faktisk avga stemme ved valget, og hvordan disse stemmene ble avgitt.

Selv om det ikke er påberopt av klager, viser arbeidsutvalget til at utformingen av stemmesedlene, ut fra det materiale vi har fått oversendt, er i strid med forskriftens regler om gjennomføring av valg, fordi stemmesedlene inneholder en rubrikk hvor det enten kan stemmes på den enkelte kandidat som styremedlem eller som vararepresentanter. I følge § 13 syvende ledd skal det først foretas en fordeling av representanter og vararepresentanter ved opptellingen av stemmesedlene. De som har fått flest stemmer blir valgt til medlemmer inntil det antall som skal velges. De som følger deretter i stemmetall, er valgt til vararepresentanter i den rekkefølge stemmetallene tilsier. Denne fremgangsmåten er ikke fulgt ved valget av de ansattes styremedlemmer i Primex Ingredients ASA ettersom det er stemt særskilt på kandidater til medlems- og varamedlemsvervene.

Etter arbeidsutvalgets oppfatning kan det ikke utelukkes at feilene kan ha innvirket på valgresultatet, og dermed at kandidatene som stilte til valg ville oppnådd en annen plassering dersom representasjonsforskriftens regler hadde vært fulgt på korrekt måte. Valget oppheves derfor i sin helhet. Dette innebærer at det må avholdes nytt valg. Arbeidsutvalget forutsetter at valgstyret straks setter i gangprosessen for avholdelse av nytt valg.

Arbeidsutvalget fatter slikt vedtak:

"I medhold av allmennaksjeloven § 6-4 fjerde ledd jf. representasjonsforskriften § 42 og nemndas vedtak av 31. januar 2000 om delegasjon av nemndas myndighet tas klagen fra Jostein Skaar til følge.

Valget av de ansattes representanter til styret i Primex Ingredients ASA oppheves.

Nytt valg avholdes i samsvar med lovens og representasjonsforskriftens regler. De nåværende styremedlemmer og varamedlemmer valgt av og blant de ansatte fungerer til nytt valg er holdt".